

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Asiel en Migratie
De heer G. van den Brink
Postbus 20301
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 23 juni 2026

betreft Voortgangsrapportage implementatie Europees Asiel- en migratiepact

ons kenmerk 181522

Geachte heer Van den Brink,

De vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad (I&A/JBZ) heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 18 mei 2026¹ waarbij de Kamer een afschrift wordt toegezonden van de brief aan de Tweede Kamer van diezelfde datum inzake de stand van zaken van het Europees Asiel- en migratiepact ten aanzien van de implementatie in alle lidstaten. De leden van de fractie van **D66** leggen naar aanleiding hiervan graag de navolgende vragen aan u voor. De leden van de fractie van **JA21** wensen de regering ook een aantal vragen te stellen. De leden van de fractie van **Volt** wensen de regering eveneens een aantal vragen voor te leggen, mede namens de leden van de fractie van de **PvdD**. De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** sluiten zich bij de door de leden van de fracties van D66 en Volt, mede gesteld namens de PvdD, gestelde vragen aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van **D66** vinden het belangrijk dat de implementatie zorgvuldig plaatsvindt met oog voor de mensenrechten van de betrokken asielzoekers en zij hebben naar aanleiding van de brief een aantal vragen hierover.

In de derde voortgangsrapportage geeft de Europese Commissie aan dat er voor Nederland nog aandachtspunten zijn in het voorzien van voldoende opvangcapaciteit, tijdige aanneming van nationale wetgeving en het wegwerken van achterstanden in de asielketen.² De Uitvoerings- en implementatiewet Asiel- en migratiepact 2026 is inmiddels aangenomen in de Kamer en het Europees Asiel- en migratiepact is nu in werking getreden. Voldoet Nederland daarmee nu aan het aandachtspunt van tijdige aanneming van nationale wetgeving?

Verder geeft de regering in de aanbiedingsbrief aan op termijn voldoende opvangcapaciteit te willen realiseren door uitvoering te geven aan de Spreidingswet.³ Kan de regering uitbreider

---

¹ Kamerstukken I 2026/26, 36 871/35 612, N.

² Idem, p. 2.

³ Idem, p. 3.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181522

blad 2

toelichten op welke wijze zij de uitvoering voor zich ziet en welke mate van dwang de regering hierbij bereid is te gebruiken ten aanzien van gemeenten die weigeren hun aandeel in de opvang te nemen? Op welke wijze kijkt de regering aan tegen politici die tegen gemeenten en hun inwoners zeggen dat zij de democratisch tot stand gekomen Spreidingswet kunnen negeren? Hoe garandeert de regering dat er voldoende opvangcapaciteit is voor kinderen, onder wie niet begeleide minderjarigen?

De leden van de fractie van D66 constateren ook dat de Europese Commissie bezorgd is over de bestaande achterstanden in de asielketen. Op welke wijze gaat de regering realiseren dat er voldoende opgeleid personeel is om deze achterstanden weg te werken en nieuwe te voorkomen? Hoe waarborgt de regering dat Nederland bij een volgende migratiepiek wel voorbereid is en voldoende capaciteit heeft om asielzoekers op te vangen? Is de regering bekend met de voorspelling dat er veel vluchtelingen uit Iran richting Europa en Nederland zullen komen en hoe bereidt Nederland zich op een volgende piek voor?

Hierbij is het nu gemakkelijker gemaakt om een asielaanvraag af te wijzen als de aanvrager effectieve bescherming zou kunnen krijgen in een derde land dat veilig voor hem of haar is. Hoeveel extra terugkeerzaken verwacht de regering dat dit op gaat leveren? Op welke wijze waarborgt de regering de veiligheid van de asielzoeker tijdens deze procedure?

Ook geeft de Europese Commissie aan dat Nederland één van de negen lidstaten is die urgent moet starten met het testen van alle kritieke processen van Eurodac.⁴ Wat zijn in de ogen van de regering verder de grootste uitdagingen bij het implementeren van Eurodac? Kan de regering hierbij reflecteren op de rechtmatigheid en uitvoerbaarheid? Op welke termijn verwacht de regering dat Eurodac in Nederland operationeel zal zijn?

De Europese Commissie geeft verder aan dat voor een duurzame transitie van het Dublin-systeem naar de nieuwe verantwoordelijkheidsregels er goede operationele samenwerking tussen lidstaten moet zijn.⁵ Op welke wijze zet de regering zich ervoor in dat deze samenwerking tot stand komt? Kan de regering aan de leden van de fractie van D66 recente voorbeelden geven van deze operationele samenwerking? Welke bijdrage levert de regering hierbij aan de Europese solidariteitspool? Zal Nederland ook asielzoekers van andere lidstaten overnemen of uitsluitend een financiële bijdrage leveren? De Europese Commissie zal in juli en oktober evalueren of de overdrachtsregels zijn verbeterd en geen negatieve gevolgen hebben voor de werking van de Asiel- en Migratiebeheer Verordening. Verwacht de regering dat Nederland bij deze evaluatiemomenten aan de werking van de Verordening zal voldoen? Wat is de situatie als blijkt dat meerdere landen de nieuwe Dublinregels niet goed uitvoeren en de beoogde solidariteit onvoldoende gestalte krijgt? Welk mechanisme is er dan om goede naleving af te dwingen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van JA21

De leden van de fractie van **JA21** hebben de volgende vragen voor de regering.

---

⁴ Kamerstukken I 2026/26, 36 871/35 612, N, p. 3.

⁵ Idem, p. 2.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181522

blad 3

1. Waarom heeft de regering niet eerder voorzien in een expliciete wettelijke grondslag voor het uitlezen van een telefoon?
2. Welke mogelijkheden ziet de regering om het wetgevingstraject aanzienlijk te versnellen?
3. Welke gevolgen verwacht de regering van het wegvallen van de *quickchecks* voor de vaststelling van de identiteit, het eerste aankomstland en het signaleren van mensensmokkel?
4. Welke mogelijkheden heeft de regering onderzocht om gedurende de periode tot inwerking-treding van de nieuwe wettelijke grondslag, met aanvullende waarborgen en binnen de grenzen van het geldende recht, zoveel mogelijk relevante informatie te blijven benutten?
5. Waarom acht de regering deze mogelijkheden onvoldoende om de tot 2025 gehanteerde werkwijze geheel of gedeeltelijk voort te zetten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van Volt, mede namens de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de fracties van **Volt** en de **PvdD** memoreren dat nu het Europees Asiel- en migratiepact sinds 12 juni jongstleden van toepassing is, de aandacht van wetgeving verschuift naar de uitvoering. Deze leden hechten eraan dat Nederland niet alleen de strengere onderdelen van het Europees Asiel- en migratiepact uitvoert, maar ook voldoet aan de verplichtingen op het gebied van opvang, rechtsbescherming, onderwijs, zorg en de bescherming van kwetsbare personen.

Naar aanleiding daarvan hebben deze leden de volgende vragen.

1. Kan de regering aangeven op welke onderdelen Nederland op dit moment volledig voldoet aan de verplichtingen uit het Europees Asiel- en migratiepact en op welke onderdelen nog sprake is van achterstanden, tijdelijke voorzieningen of implementatierisico's?
2. De Europese Commissie noemt voor Nederland onder meer opvangcapaciteit en achterstanden in de asielketen als aandachtspunten.⁶ Tegelijkertijd wijzen recente signalen erop dat langdurige wachttijden en capaciteitsproblemen ertoe kunnen leiden dat gezinnen jarenlang van elkaar gescheiden blijven. Kan de regering aangeven welke concrete doelstellingen zij heeft geformuleerd voor het terugdringen van achterstanden binnen de migratieketen en het verkorten van de doorlooptijden van procedures, waaronder nareis- en gezinsherenigingsprocedures? Ook met de kennis dat de regering ervoor heeft gekozen om nieuwe aanvragen vanaf 12 juni jongstleden met voorrang te behandelen, hetgeen ertoe leidt dat mensen die al wachtten op een besluit vóór 12 juni nu mogelijk nog langer moeten wachten. Kan de regering aangeven binnen welke termijn deze knelpunten moeten zijn opgelost en op welke wijze wordt gemonitord of de uitvoering van het Europees Asiel- en migratiepact daadwerkelijk leidt tot snellere en zorgvuldigere besluitvorming voor betrokken gezinnen?
3. Acht de regering de beschikbare financiële middelen voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), de Rechtspraak, de rechtsbijstand, het Nidos en de gemeenten voldoende om alle verplichtingen uit het pact duurzaam uit te voeren? Zo ja, waarop baseert zij dat oordeel? En zijn die middelen ook voldoende als andere lidstaten onvoldoende voortgang maken met de implementatie en uitvoering van het

---

⁶ Kamerstukken I 2026/26, 36 871/35 612, N, p. 2.

datum 23 juni 2026

ons kenmerk 181522

blad 4

migratiepact? Kan de regering aangeven hoeveel financiële middelen er vanuit de Europese Unie zijn uitgetrokken voor de implementatie van het Europees Asiel- en migratiepact?

4. Kan de regering de Kamer informeren over de omvang van de Europese middelen die Nederland ontvangt voor de uitvoering van het Europees Asiel- en migratiepact en aangeven op welke wijze deze middelen worden ingezet?
5. De herziene Opvangrichtlijn legt nadrukkelijk de verantwoordelijkheid bij lidstaten om niet alleen voldoende opvangcapaciteit beschikbaar te hebben, maar ook te voorzien in toegang tot onderwijs, zorg, passende ondersteuning voor kwetsbare personen en voldoende vertegenwoordigers voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.
Op welke wijze monitort de regering of Nederland aan deze verplichtingen voldoet? Kan de regering daarbij specifiek ingaan op:
  - de beschikbaarheid van voldoende opvangcapaciteit;
  - de toegang tot onderwijs voor minderjarige asielzoekers;
  - de toegang tot zorg;
  - de tijdige vaststelling van bijzondere opvangbehoeften, en
  - de beschikbaarheid van voldoende en adequaat opgeleide vertegenwoordigers voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen?

Wordt er per lidstaat ook op bovenstaande punten gemonitord? En kan de regering deze informatie per lidstaat delen met de Kamer?

6. De regering heeft eerder aangegeven dat de implementatie van het Europees Asiel- en migratiepact gepaard gaat met omvangrijke aanpassingen in de ICT-systemen van de migratieketen. Daarnaast werd in de voortgangsrapportage gewezen op risico's rondom de implementatie van Eurodac.

Kan de regering aangeven of alle voor de uitvoering van het pact noodzakelijke ICT-systemen inmiddels volledig operationeel zijn? Zo nee, welke tijdelijke voorzieningen worden momenteel gebruikt, welke risico's brengt dit met zich mee voor de behandeling van aanvragen en de gegevensuitwisseling met andere lidstaten, en binnen welke termijn verwacht de regering deze knelpunten te hebben opgelost?

Kan de regering tevens aangeven welke extra financiële middelen gemoeid zijn met de noodzakelijke ICT-aanpassingen en of deze middelen reeds volledig beschikbaar zijn gesteld?

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en zij verzoeken u deze binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

A.W.J.A. van Hattem

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad